

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njech ty spěwaš
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Serbske njeđzelske łopjeno

Budyšin

14. haprěje 1929

Bauzen

Čištěz a naklad Čsmolerjez knihicziščezěrnje a kniharnje, řap. družstvo ř wobm. řuf. w Budyřinje
Wuhadźa kóždń řobotu a placzi řchwóřzělnje 108 řlotńń řienjeřřow

Njeđzela Misericordias Domini.

Sczenje řwj. Jana 10, 12: „Ja řym tón dobrń řpastřń!“

Dženřniřřa njeđzela je řpastřńřka njeđzela. „Ja řřu řpě-
wacź wo Řnjeřowej řhnadźe“, wo řhnadźe našeho dobreho
řpastřřa řesuřa. Je to tebi ř řduřře řěcźane, lubń řřeřeřzi-
řano? Čřař wjeřelosće džě je; řaź wonař w Božej ř řdořhe-
řo řymřřeho řpanja wotucźazej řřwóřbje, řař a řalle řrawje
řnutřřař w Božim řkalesřtwje, řdžez řřu řpožohrowane řřutřř
řřwjecźili; a wjeřeli řrad řpěwaju. Řnjeřowa řhnada řař je
řaź Bože řřlónčřřo na njeřju; ř řmnořimi řřuhami nam řřwě-
czi. Řařře řřu to lubořne, řřařřne řřuři: „Wulki řřofeta, ja
ř wutrobu řřadam“ — „Měřřniřřo wěcźńń, ja na řtebje řřla-
řam“ — „Řřalo řřu czeřře, řřu řřezem řře řřhwalicź!“ Řařř
wuczeř — našř wodzeř — našř řřeřař — našř řřeřniřř —
nařř řřobźniřř: řřřto dowupowjeda, řřřto wón nam je! Řře řřo-
řu najřřeřřřa řřuřa řeho řhnadń je a wóřtanje, řřo je našř do-
brń řřastřń.

Řoprawom je řřřřoda, řřo řřu řřo řřastwřřeřřa ř wulřeho
džěla řřhubike w našřim řřařu, dořelź řřo řřjenje wówřow
džerzi, řřač řřřeřń. Řřłodzi ř řnař řřnadź dořřřa wjazy nje-
widźa, řřřtož řřeřřamńń řřu řřařřři řřuřřo řřřeř dočřomaj:
Řřeřřku wówčzeř řřupajo ře řřwójim řřřřom w řřawřřń, řřdla
njeřo řřudřń, řeřdźřłiwný řřřńř, řřř řřřřřu mějeřře řřřři řřadle,
a řřadń njeřu wulřa, dořřa czeřřřoda wówřow a řeřňjatoř,
wjeřřřřřřř a řřeřřřřřřř; řař czeřňjechu won na řřastwu. To ře
řřeř dwěla řřř, řřř řřeřni řař řřłowa wo dořřřm řřastřřřu ře
řeřřa našřeho Řnjeřa řřřřřřřřř, řřwucźene, lube wóřładanje.
Ř řač řřunjeř řřeř řař a řřeřdwjeđž wjazy řřadleřřřřř njeřřo-

řeřřřař, řač řeřňdń řa řřawitowný czeřř, řařo tón řřwójeho nana
wówřř pařeřře, wjeđžřřřu tole řeřře, řřřřo je dořřřm řřastřńř a
řřřřo je najatń, řřř řeno řřřdń dla řřřřřřř a wutroby nima řa
wówřř ani řřaneje lubořře ř řnim.

D wón ma wutrobu řa řřwójeho wówřř — našř dořřm řřa-
řřř řeřřř. Řdńř řřeřdźa Boži wotřocźřřř řřareřo řřłuba wóř-
řowřřř lubořř a řřwěřnořřř řeřo, řřř je w njeřřeřřřř, wóřř-
řačř, řeřřa na řodobne wářřře. „Tón Řnjeř je mój řřastřńř,
na řeřřřm ja nřřř njeřřeřře...“ 23. řřřřm řřo řařocźřřa, a
řřofeta wěřřeřři w řřjenje řřwójeho Řnjeřa: „Řřłaj, ja řřř
řřam řřwójeho řřadřa řřładacź a řřř řo řřřacź...“ (Řeř. 34,
11.) řřřřř je řřłubiř, řař je řeřřř. Tu řřeřři řřeř řřwójim řř-
řřom, tu řřeřři řřřeř wřřřeř řřwěřom, řřř je Wóřřa řřeřřř, nřř
řeřřń ř řeře řřřřř dořřřř dořřřř řřastřřřř, ale řařńń řřawń,
dořřm řřastřńř, řřř řřwójeho řřunja nima na wřřřeř řřeřřřřř
řřwěcze. řřřřřřřřř řřwěřńń czeřřłowjeř czeřři na řřwójim řeřř
dowěřřeřńń řřřřřřřřř, řo a řřřřřřřřř wjazy je Wón czeřřiř,
czeřři Wón a řřdže Wón czeřřiřř řač do řřřřřřř dnřow na
wřřřřřřř, řeřřřřř je řeřř Wóřř řař. Wón řřř paře na
řeřřřeř řřřř. Wón řřř wóřđi řo řunńm řřeřřu. Wón řřř
řřřřř řřeřeřřřř wjeřřeřeřřeřř. Wón řřř řřř, řdńř řřu řřřřřřř.
Wón řřř řřř, řdńř řřu wóřřłabńńli. Wón řřř wřřřřřřř a řeřřeřo
řeřřřřř řřeřř řařo tón, řřř wutroby wóřřňňjue; njeřř řřdžo
řřř řeřřřřř řřačř řo nōčřeřdźa řřačř, wón řřř řřaře. Ř
řřřřř je řřeřeřo nanařřeřřřř, ř dořřřm řař nanařeřeřřřř w-
řeřřa řřwěřnořeře, wón je řřwójeho řřwjenje wóřřařř řa wówřř.
Wutroba, řřř řa řař řřřře, je řřo řřłamařa a wulřwawřřa ře
řeřřeř řřeřřeřřřřř na řřřřřřř! řačřřeřřeřř a řřřřřřř, řo wón

tu i lubościwym pšheproščenjom naš k žebi cžehnje a wabi prajizy: „Ja bym tón dobry pastyr?“

Tuž pak šo tež poddajcže pod jeho pastyrski kij! Šhto tak jara honičže sa sachodnymi kublami tuteje semje, sa pródnej cžescžu pšhed ludžimi, sa rospróščenjemi, kiž šo wam nje-pšchisteja, sa wěžami šyła, pšchi kotrychž Jesužowi wumoženi dobroho šwědomja njemóža měcz? Šhto šei tutnyh wěžow dla telko štaroscže njetrjebawšchi nacžinicže? Njejšu to šuche hona, hdžež je lědom šchpatneje trawicžki? Njejšu to džerawe študnje, kiž wodu njedžerža? Njejšu to šłodžizy šhubjeneho šyna, i kotrymž požadašche šo napjelnicž, doniž šo njedopomni, šo móžesche doma měcz šhlěba došč a wšcheho dobroho? Luki a žórka dobroho pastyrja pak šu wot jich wjele šazpite šabyte, wopušcžene, a tola wo nich rěka: Luta wješelošč a šbože moju dušchu wošchewi; dobry pastyr wšcho tak šłoži, šo šo pažu wješe. Kaž w Božej štódnjej šahrodzy, kaž w Božim radoštnym raju mohlo tu pola naš bycz, hdy by tu pola naš hižo ššlo po šlubjenju: ... a budže jene štadlo a jedyn pastyr.“ „Šižo“, prajach, pšchi šamym budžech rješt: „šako“. Šdy by šako tak bylo, kaž běšche sa našchich wótzow. Njedželu i kemšcherjemi šo cžornjaze dróhi a pošny Boži dom, wšchědny džej jednore, cžiche žiwjenje po hróncžku: Špěwaj a džekaj! Došč študži běchu našchi štari; ale njeběchu bohatschi hacž my w Božy? Wo wulkim šwěcže šhonichu mašo došč; ale ša to žyž duch, kiž šo nětko móžnje rosšchěrja, žaneho wliwa njemějesche! Šhrěšchili wšchak šu tež woni; ale wjazny tež šylow rostacža a šprawneje pošuty je šo wupšakalo a po ližach ronjalo hacž ša našche dny. Nje-cžekajmy tola tež my dobremu pastyrjej i woczow a i rukow! Kóždy štaw jeho štadlešcha ma šwjatu winowatošč, po šwojich mozach a darach šobu wobaracz wještam, kiž špytaju Jesužowu wožadnu njemdrje wurubicž, ššahncž a šnicžicž. A šmě šo pšchi tym trošchtowacz: „Njeboj šo, ty mólicžke štadlo; pšchetož wašcheho Wótza špodobanje je, wam to šraleštwo dacž.“

Kaž pak mamy šo šami džeržecz k dobremu pastyrjej a k jeho štadku, tak tež dyrbimy k njemu wodžicž šwojich, wošebje mlóžinu. Šako je pšhed krótkim nahladna licžba mašnych džecži do šhule šastupila. „Dajcže džecžatkam še mni pšchicž a njewobarajcže jim“ — tute šłowa šteja jako napišmo na někotrejškuli šchescžijanškej šhuli. Šo bychu tola wšchitžny wučerjo to ša šwoje wyžoše powołanje wobhladowali, dobri pastyrjo mólicžkich bycz pod wulkim dobrym pastyrjom Jesužom! Šo bychu w domje štaršchej abo, kóšiz na jeju měštnje šu, niz jeno ša cželne derjehicže a roswicže, niz jeno ša šemške woczehnjenje a wukublanje šwojich džecži šo štarali, ale tež a pšhede wšchem ša to, šo mlóda nješmjertna dušcha nješškoduje ani šo nješatomdžuje. Tež w domje čže Šbóžniš lubjerad i dobrym pastyrjom bycz, hdyž jeho prošcha a poškluchaju. Šbóžny tón dom, w kotrymž štaj nan a macž jene w najwšchšchim, w kotrymž šyn a džowka štaršchimaj poškluchaj Boha cžescžitaj, w kotrymž wotrocžl a šlužobna šwojeho džela hladataj šwojim knježim k lěpšchemu a we nich šwojemu Knjesej horkach še šhwalbje jeho šwjateho mjena! Čžakny šo mēnjeja a my i nimi. Čžehodla njemohł tež šako pobožnišchi narod narocž hacž je něcžišchi? A tomu njech pomha, wjelež wě a móže, šhtož ma Knjesa lubo, mlóžinu dla, luda dla, Boha dla!

Bychu-li woprawdže — Bóh to njedaj — pola naš pšchichodnje wjazny njerodžili wo pastyrski kij Jesužowny, — dobry pastyr wšchak njebudže bjes štadla. W šwědcženju, wo kotrymž je rěcz, šu wěrjazny pšchezo namakali mižijonške šlu-

bjenje. Džej dyrbi šesthadžecz, hdžež budže na šemi jene štadlo a jedyn pastyr!

Džej twój krašny šjewi šo,
Khrjščcže, šłónžo, našcha žadošč.
Ty šy krajam wokoło
Šswětko, wěrnošč, mēr a radošč.
Čžiž tež šemju šwětku wšchu
Po wšchem twojim šlubjenju.

Džej 19. haprleje.

Kóžde lěto wopominamy nětkle wažne podawki reformaziškeho cžaka a šwjecžimny 400lětne jubileje reformazije. Na jubilej našcheho „Mašeho katechizma“ šmy hižo někotre rasy špominali. Džej 19. haprleje je nětko tón džej, na kotrymž na šhěžorškim šejmje w Špeneru 19. haprleje 1529 ewangeližny šapoložichu proteštaziju pšhecžiwu wobšamknjenjam katoliškeje wjetšchiny a namožny. Tohodla dachu jim šhěžorowi hamžowi pšchiwišowarjo to mjeno „proteštantojo“, t. r. cži, kiž proteštujaju. Š tym čžyžchu ewangeliškim wudmo nawdacž. Ale i tu toho wudma bu cžestne mjeno. My ewangeližny šo rad „proteštantojo“ mjenujemy. Pod tutym mjenom šo hušto žyřkwje wšchěch ewangeliškich wuštacžow šhromadnje mjenuja, tak wošebje w Amerižy.

Š mjenom „proteštantojo“ bē potajkim podobnje tak kaž i mjenom „Christiani“, to je „šchescžijenjo“. Tuto mjeno bē tež najprjedny wudmo ša pšchiwišowarjom toho šchizowaneho Khrjštuža a rěka „Khrjštužowi“. Njepšhecželjo šchescžijanškeje wērny wunamakachu tam tuto mjeno, šo bychu wonjecžecžili to do Khrjštuža wětjaze. Ale hlej, tučži mējachu tuto mjeno ša najčestnišche pomjenowanje. A šhto i naš njeby to ša najwjetšchu cžescž mēk, niz jeno rěcacž, nē, bycz to, šhto to mjeno „Christianus“ praji, t. r. Khrjštužowny.

W Špeneru, tutym štarym šhěžorškim měščje, budžejaj tohodla tež lěška hódnje tuto 400lětne mjeno a tamnu proteštaziju wošwjecžicž. Šswjatocžnoščje šu na šwjatkowny šwjedžej pšhepoložene a wotmēwaju šo 19., 20. a 21. meje.

A my wšchitžny čžemy to šobu šwjecžicž i tym, šo šmy wērni proteštantojo, šo proteštujemy pšhecžiwu wšchemu, šhtož čže nam našchu ewangelišku wēru wšacz, njech to je, šhtož a šhtož to čže!

W šłóncžnej krajinje.

Powěštka wot Khrjštiny Ronoweje.

(Pókracžowanje.)

Jene bē Juridže džiwne, šo mjenujžny Lěžina, kotryž njebē jenož pšhecžiwu njemu pšhecželniwny, ale tež pšhecžiwu šoždemu druhemu, — wón bē porjadny cžłowjek, to dyrbjesche šo jemu woštajicž — na hólza lědma pohlada; bē, jako njemēk ša njeho woczji. A tola pošlužowasche jemu Pawlik tak, šo to njeby lěpje mohł. —

Štary Pawol njepytny, šo bē Pawlik něšhto cžaka mjene powēdaty. Najwjetšchu radošč mějesche, hdyž móžesche po mlóko hicz. A to by hódnje pošdže i nim domoj pšchišchoł a to hišcže žyle wujachlenny. A tež na Dunaju by bylo špóšnacž, šo štaj wobaj bēžaloj. Njemēk-li Juriga towaršcha, by drje to pytny. Tak šo to Pawlišej cžinjesche. Po štyoch nje-dželach bē Juriga i Lěžinu še mšchi; wrócžišchaj šo halle na wjecžor. Mlóko bē pšchitajene; šhto bē hólz ša žyřny džej cžiniš, ša tym šo njeprašchichaj.

Ach, to je wulka wěz, tajke přenje džeczaze potajnstwo. Hólz njeby wědzał prajicž, czechodla wo swojim potajnym pokladze mjelcžesche. W někotrych bažnicžkach bě šo hnydom wšitko přehpadlo, jako bě cžłowjek wo tym šcho prajit. A hdy by wón nětko wupowědał, šo je namakał kusť kłóncžneje krajiny, potajnu jamu a šwjatu knihu, šo kóždy džen w nej cžita a kóždu njedželu wot ranja hač do wječora, rjadku po rjadzy, šo by namakał pucž do teje praweje kłóncžneje krajiny, — šnadž by šo, hdy by wón to wšitko wupowědał, ta škala přehpadnyła a wón njeby nihdy našonit, šchož dyrbyjesche wědžecž.

Tuž mjelcžesche a da šo radšcho našwaricž, šo njebě njedželu truskalžow naščžipał, kotrež běchu hižo šapocžale šo cžerwjenicž. Šdnž budže wědžecž wšitko, potom budže šo džedej powědacž a potom pórđžetaj hromadže do kłóncžneje krajiny, w kotrejž Jesuž bydl.

Cžim wjazy Pawlik cžitajšche, cžim mjenje myšlesche šebi na bažnjow raj. Njewědžesche, šo tohodla do jamy šhodžesche, šo by wědzał wjaz a wjaz wo Jesužu. Ach, tutón Jesuž! Kač je wón był tak jara dobry a tak jara móžny! Wón móžesche wšitko, šchož čžnyšche. To wěšče tohodla, dofelž bě Boži šyn.

Pawlik nješrosumi, kač je to bylo tam přchi Jordanje, šcho tutón Jan — tutón džiwny muž, kotryž škopčži a mēd jědžišche — š nim je cžinik. To pač šrosumi, šo bě š njebjaj přchichol hłóš. W njebjaj džě bydlšche Bóh tón Knjes, a tutón wołašche, šo Jesuž je jeho luby šyn, šo bychu ludžo jeho pošluchali.

„Ale kač je to bylo,“ přšchemyšlowajšche šebi hólz. „Wšchač bě tola Šosef jeho nan. Ach, to wēm: Džěd Šuriga njeje š mojim džědom; wón mje šastaruje a ludžo šebi myšla, šo šyn ja š jeho wnukom!“

Pawlikej šo dale šda, šo ma tež wón, hdyž je to Bóh tón Knjes přchikajš, Jesuža pošluchacž. „Šdnž šmēju w pomjatk, šchož wón ludži wučžesche, potom budu tak cžinicž, kač wón to přchikasuje, budu jeho pošluchacž, hač runje jeho njewidžu. Ach, kač bě wón tak móžny, jako šamo djabola šahna a šo nje-da šawjeicž. To je bylo dobre, šo njeje šam šhodžik, ale šo je šebi šwołak rybačow a šebi jich po šwojej woli nawucžik, šo je mohł wšitkich šhornch wuštrawicž. A wo cžož ludžo jeho prošchachu, to jim wšcho dawajšche, haj šhlěba telko, šo šu šo tnyžazy najědli. Ach, šcho wšcho ja tu hišcže docžitam!“ myšlesche šebi Pawlik, jako ludžo hižo šapocžachu byčž šli přchecžiwu Jesužej.

Ach, a šcho docžita! Njemóžesche je štrachom šani špacž, tak šo to wšitko jemu přcheditajowajšche tamna nžž, tamne horn, tutón šrudny Jesuž. Šako šo modlesche, štejesche jemu je štrachom šrwawny pót na cžole! . . . A cži ššo wučžomnižy — woni špachu!

Šdn byčž ja tam był, — hdy byčž ja tam był, byčž ja jeho wšak wołoko šchije a byčž jemu prajit: „Njeboj šo, Bóh tón Knjes tebe wušwobodži. Ale ach, wón jeho njewušwobodži. A cžehodla jeho njewušwobodži? Woni přchidžechu na njeho, šwjajachu jeho a potom — hólz njemóžesche š pčacžom ani cžitacž, jako jeho bijachu, wušmēšchowachu a na šchizž přchibichu. „D, ja nješšym wědžak, šo je tón Khrystuž tam na drjewjanym šchizžu přched šapaku wón, Jesuž. Wón wšchač to tež njeje; to je jenož tajka drjewjana podobišna. Ale nětko ja šnajmjeišcha wēm, kač šu jeho přchibili. Šdn byčž tola wědžak, cžehodla jeho Bóh tón Knjes njeje wušwobodžik, hdyž je šo tola š njemu wołak: „Mój Božo, mój Božo, cžehodla šyn mje wopušchčžik!“ ale je jemu dač wumrěcž a je dač jeho pošhowacž.

Pawlik šacžini knihu a džesche žyle nještrošctny domoj. Ššlónčžo štejesche hišcže wnyšoko. W horach bě wšcho tak krašne šelene, pošne kwětkow. Dunaj pošlakowajšche radošcžiwje, honjesche wjewjercžki a ptacžki. Šenož Pawlika ničžo na šwěcže nješawješeli. „Šdnž je Jesuž wumrěł, hdy šu jeho pošhowali, cžehodla kčžija to hišcže kwětki, cžehodla špewajaj to hišcže ptacžki? Wón njeje žiwny. To ja njebudu ženje mōž jeho wohladacž, ani jemu powědacž, kač jara mam jeho lubo a šo čžnył rad jeho pošluchacž.“ —

Našajtra ani njeidžesche do jamy cžitacž. Ale potom jemu přchipadže, šo džě dyrbyjesche rjadku po rjadzy přchecžitacž šwjatu knihu, šo by nawědžik pucža do kłóncžneje krajiny. A wědžecž wšchač tež dyrbyjesche, šcho šu. Šarja a wučžomnižy dale cžinili, hdyž nješku Jesuža wjazy mēli. —

Tak je byla šažo njedžela, ta šecža, kotruž Šuriga š Lešinu přchebnywajšche wo wšyn. W jamje šedžesche, hłowu do ručkow šapřenu, mały cžitač. Šadobo poškocži a šapocža š wulkej radošcžu wołoko šakacž: „Wón je žiwny! Wón je žiwny!“ wołajšche wótšje a wothłóš je škalow wołajšche š nim: „Žiwny! — Žiwny!“

Šoš, štajnje hotowny radošcž a žalocž dželicž, wječlowajšche š wopušchu a škačajšche na šwojeho knjesa.

(Šotracžowanje šcžehuje.)

1000 lět wotrocžstwo.

Šodał K. w K.

(Šlónčjenje.)

III.

Šcho dyrbinny nětko š 1000lětnemu wotrocžštwu šerbšeho luda prajicž? Dyrbinny Nēmžow hidžicž jako njepräčelow? Ně, to by nješchecžijanike wašchnje było. Dyrbinny morkotacž přchecžiwu nješpodobnemu a šurowemu wošudej? Ně, to by njewěra byla. Wēmny, šo tym, kiž Boha lubuja, wšitke wězny š lěpšchemu škuža. Tak je tež jow było. Wěšče je našch lud přšes šurowe wójny Nēmžow šwoju politišku šamoštatnošcž šhubik a š něhdy wulkeje pošobšteje šlowjanšteje ludnošcže bu na šonzu mały šerbški ludžik, kiž njemōže wjazny politišku šamoštatnošcž doštacž, kiž mōže šo jenož hišcže, hdyž jón Nēmžny njechadža jako šamy lud ličicž, dofelž wjazny šamoštatny njeje, jako n a r o d n a m j e š i š i n a wobhladowacž. Nješmērne kruhi naššeho luda wjazny njenamakamy, to reka wone nješku wotemreke, ale šu šo přchēncžike a do tak mjenowaneho nēmššeho luda šašške. Šich mjena drje šu šwjelšcha hišcže šerbške wošale, kač tež mjena ležownošcžow (šahonow, rěčow, horow, mēštow, wšow) w našchim kraju, šamo we wulkim džele naraššescheje Nēmššesche. Tam woni potom w njewědomošcži šo cžuja jako prawt Nēmžny a drje tež druhdy w nēmššej šorliwoscži Ššerbam a Ššlowjanam napšchecžiwu džekajaj, šchož njeje runjewon trjeba a njedyrbi byčž. Mny potajškim njechamy mēčž žaneje hidny přchecžiwu Nēmžam, wobaj ludaj štaj šo do šo namakałoj, šo na šo šwucžikoj a mērnyje přchi šebi bydlitaj, to je dobre, hdyž tež mny tohodla njetrešbamny šerbške šajimawe štawišny šabyčžu přchepodacž. Wone šu tež wot Boha dopušchcžene a ša naš powucžaze: š Božej pomožu je wšitko přchētrate, a š wopokašanej šcžerpliwoscžu Ššerbaw šu štawišny naššeho luda přšekrašnjene. Nješch našch lud po cžeršpenju štawa š nowemu žiwjenju! „Nowny duch wšcho wošlabnjene šynnje pošbēha.“ Kač džiw Boži wón tu hišcže je, hdyž tež kač mały Benjamin mjes wulкими šlowjanštimi luda-

mi a wot wulkeho słowjansteho kwěta dženka čješceny. Njejku tola w času reformazije němžy radzičeljo Luthera sa trěbne měli, kwjate pišmo do herbskečiny pscheložič, do- kelž mēnjachu, sa 100 lēt tu žadny Sserb wjazn njebudže. Bóh je hinaf scžinił.

Wójnste wuspěchi herbski lud potajkim njeje dobył; wón bě- sche ratařski lud, wójnsti duch w nim njetcješche, tež niz po- žadliwoscž, řebi kwět podcziknyč a druge ludny wobtnježič. My šzyla we wójnstej řhroblosčzi njewidžimny najwšchšchu čješčz čłowjeka, kaž bēsche to w řrjedžowěku pola wšchelatih europřkich ludow waschnje, a kaž to stawišny huřto došč hacž do dženřniřcheho dnja čžinja a je řo tež w stawišniřkej wučžbje huřto došč wučžiko. Tež politika řamostatnosčz njetrjeba naj- wšchšchi samēr luda byč, ale řo byčmy byli d u c h o w n y lud. A Sserbja maja duchowne žiwjenje a řu řo řa dar Boži evangelij, džakowni wopokasali; woni ř wulkeho džela řo hiřcheže džerža ř Božemu řlowu a maja Řnjeřowu žyrkej we čješčzi. Řjedch pschi tym wostanu. Potom budža řo, hdnž řnadž řu dawno wulke a mózne ludny psches njewērū a wopuřchčzenje Boha do řahuby a do rořwalinow padnyše, hiřcheže řwojeho žiwjenja wjekelicž a wobřtačž. My řwój nadawř njewidžimny w tworjenju a řarjadowanju wulřich móznarřtwow na řemi, kaž něhdy řtari Řomjenjo a po nimi Řēmžy abo kaž Řendžel- čzenjo w dobyčzu kolonijow; mamy hinařchi nadawř, kaž drje wřhitzy Sřłowjenjo. W dořhim čžaku potłóčzenja a robo- čzanřtwu řu řo duřhine řhmanosčze našcheho luda wupruho- wale. To drje tež w Sřłowjanu teži, řo by ře řwojej duřhu čłowjestwu řlužil. Tuž řajmy řebi prawe duchowne žiwje- nje, budžmy pokłušni Božej woli a Božim řasnjam; řđerž- my řebi mozy čžela a duřche řtrowe; lubujmy a řchitujmy tež řwój lud a řahočmy řo řa njón, budžmy pař tež řpravni a řdobni pschecžiwu druhim ludam; wřcho druge pschewořtajmy Bohu a bjeřmy ř jeho ruřki w prawej wērje horjo kaž wjekele. Tak budžmy řbožowny lud. Dopomnjecže na řtruchle čžaky nař dženka njerořhori a nam njeshřodži; pschētrate je.

Zyrkej a řtat.

— **Sakřke krajne konsistorium** je řo, džiwajo na nowo- wólby do řakřkeho řejma, rořřudžiko, krajnu řynodu niz řižo 24. řaprleje řhromadžič, kaž bē postajene, ale řakle 27. meje. Wólby do řakřkeho řejma řu řa njedželu 12. meje poručžene. S tutej wólbu abo wjele bóle ř pokřlednje wólbu do řakřkeho řejma je to džiwna wēž, kotraž drje je powřhittownje řpodži- wanje řbudžika. Řakřki řejm bu tola ř wuřudženjom řtatneho řuda rořpuřchčzeny. Řtatne řudniřtwu wupraji, řo njejku po- řkřlednje wólby pľacžaze byše.

— „**Kirchliches Gesetz- und Verordnungsblatt**“ řakřkeho krajneho konsistorřtwu wosřewja we řwojim 4. čžikle pomjeno- wanje noweho řerbřkeho wřchřcheho řararja. Kaž řmy řižo tu piřali, je našch dotalny a řdobom našch přeni wřchřchi řarař řnjes wřchřchi řarař Domařřka, ř 1. řaprleju ře řkuřby řchoř. řutrownicžtu je řo ře řwojej wōřadu rořžohnowal, řa wřchř- řcheho řararja bu pomjenowan řnjes řarař řarjeń-Řhwa- čžicžanřki. — Řjedch je řemu řpočžene, tuto řařtojnřtwu řařta- wacž ř řepřchemu našchich wōřadow, kotrež ma wón a ř tym wřchē řiř prawa řařtupowacž a řařtarowacž.

— **W Drježdžanach** wotmēwa řo pschichodne dny řařo řon řožde řeto řo wosřjetowazy řyđžen „Snutřkowneho miři- jonřtwu“. řutřje pōndželu řo řapocžnje ře wřchelati mi poředže- njemi řa pschēřpđřtwu a řobuřtawny a druge. Wutora je řłowny džēń ře řjawnej řłownej řhromadžijnū na řinzendorf- řkej drořny — w towarřchowni — a ře řwjedžēńřkej Božej řkuř-

bu w žyrkwi Řařcheje lubeje Řnjenje; tuta řapocžnje řo 1/5 řodžin popořdnju, řłowna řhromadžina 1/10 řodžin dopoř- dnja. Wřecžor we 8 řodž. je wulka řjawna řhromadžina řařo w towarřchowni. Řimo toho wuřadžuja na tutym dnju wřche- lafe wotřjadny a wubjerki. řakřich poředženjom ma tež řrjeda hiřcheže žny řopizu. řnye wulke dželo řnutřkowneho miři- jonřtwu řo řam w Drježdžanach řřhadžuje, řo by řo řnowa wuhō- towařo řa dalřche řobřřke nadawřki, kotrež našch čžakř a řeho wobřtejnosčze řa njō řopja. řo je řřladnosčž řa řoždeho, řo na- drobniřcho ř tutym dželom a řeho dželacžerjemi a wjedniřkami řejnacž. —

Wřchelafe ř blřřta a řalofa.

— **W Budņřchinje** řřhadžowachu řo řutrownu řrjedu Sserbja w řhromadžijnach, kotrež bēřchtej wuhotowalej Ma- cžiza Sserbřka a Societas řlavica Budiřřinensřs, towarřtwu Sserbow Budņřkeho řymnařija. řřchēde wřchēm wōřwjecžich- my na řhromadžijnje Macžizy Sserbřkeje, kotruž řnjes řust. řada řerrmann wjedžesche, řōdnje 75. narodniny našcheho wulzy řařřužbneho wōřčžinza ř. prof. dr. Muřki a řōlētne wob- řtačže towarřtwu řerbřkich řymnařařtwow. řohorunja řpomina- řche řo na 70. narodniny ř. praelata řura a řeho 25 lēt ře wřchēj řwērū řařtarowane řekretarřtwu Macžizy Sserbřkeje. Bēřmy řhromadženi w řjenje a pschņnje wobnowjenej řurli Sserbřkeho Doma; ř jeje řčžēny řtrowjachu nař řnowa řrjado- wane wobrašy řařřužbnych řerbřkich mužow. Řjes nimi byč- my rad tež bōřny wohladali wobraš njebocžičkeho ř. řararja Řřchžana-Řodžijnřkeho. — Řadrobneho ře wřchēch wuhotowa- njow wuřbēhnyčž, njeje móžno. řenož to a řamne budž tu po- date. Řnjes řtud. řirektor D. Wicžas řecžesche, řořdujo řnjesēj prof. drej. Muřny, wo řeho řunje dořonjannym řobřřtim a wu- řnamnym džele, wo „Sřłowniku Dolnořerbřkeje řēzy“. řo je wulzy wučžene, wulzy pilne a wulřich woporow polne dželo, řiž je řnjes profēřor dořonjař. řnye řwoje žiwjenje je wón řa dořonjenje tuteje řniři řařtajil a 35 lēt řa to piřal a w nim wřchitřo řhromadžil, řchtož je našcha delnjōřerbřka řecž wutwo- řila. S tym je tutu řecž wuřhowal na pschēzo řabyčzu a řa- pomnjenju, by-li čžakř dōřchoř, řo řiwi jeje wjazny njewuřiwaju. S tym pař je řebi ř. profēřor Muřka tež řwēřčil mēřtno řjes řwētařřlawny mi wučženzami. S řoho řrořumimny, řo bēřhu tu na řhromadžijnū pschithwatali tež Delnjōřužiczenjo a Delnjō- řužicžanřki, kotřiž ř. prof. drej. Muřny řořdujo džak Delnjō- řužicžich Sserbow wuprajičhu, wēnzujō řeho ř řawřjenřom a darujō řemu wřchelafe dary. — řarřchi towarřtwu Societas řlavica Budiřřinensřs pschēdnōřchowařche nam ře stawiřnow řwojeho towarřtwu, ř kotrehož je wuřchla nahladna řicžba na- řchich řerbřkich wōřčžinřow, řjes nimi tež wōřřlawjenř ř. prof. Muřka. řod řeho wjedniřtwom je towarřtwu wōřebje řčželo a dželalo. řewař řu pař tež byše čžēmne čžakřny. řokřlednja pschē- řtawřka w džele je byla hacž do řeta 1904. řehdy řo wona řnowa řbudži a řařo jako towarřtwu dželacž a wuřtupowacž řa- pocža. řutōń řwój jubilej dořwjecži towarřtwu ř tym, řo wje- čžor ř pomozu řerbřkeje řtudowazeje mřodžiny wuhotowa řa- bawny wjecžor. řořkicžichu pschēde wřchēm wulke džele ř řan- drija řejlerjoweho „Řalēcža“. S blřřta a ř dalofa bē řjana řnyla řořčži pschithwatala, řjes nimi tež wuřkrajni řtudowazy. — řutrownu řrjeda bē řařo řerbřki džēń. řo dnřbjalo řiř hi- řchēže wjazny ř ratařřtwa nawabicž, do Macžizy Sserbřkeje řa- řtupicž a řo wobdželēcž.